

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto
FIZINĖS MEDICINOS IR REABILITACIJOS
STUDIJŲ PROGRAMOS (621B30002)
VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT
OF PHYSICAL MEDICINE AND REHABILITATION
(621B30002) STUDY PROGRAMME
at Lithuanian University of Health Sciences

Grupės vadovas:
Team Leader:

Doc.dr. Alvydas Kalvėnas

Grupės nariai:
Team members:

Habil. dr. prof. Danutė Kalibatiėnė

Violeta Staniulevičienė

Jūratė Katkauskaitė-Narbutaitienė

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language - Lithuanian

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Fizinė medicina ir rehabilitacija</i>
Valstybinis kodas	621B30002
Studijų sritis	Biomedicinos mokslų
Studijų kryptis	Reabilitacija
Studijų programos rūšis	Sveikatos priežiūra
Studijų pakopa	Antra
Studijų forma (trukmė metais)	2
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Reabilitacijos magistras
Studijų programos įregistravimo data	2010 m. gegužės 11 d., įsakymo Nr.1-01-44

INFORMATION ON EVALUATED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	<i>Physical Medicine and Rehabilitation</i>
State code	621B30002
Study area	Biomedical Sciences
Study field	Rehabilitation
Kind of the study programme	Health care
Level of studies	Second
Study mode (length in years)	2
Scope of the study programme in credits	120
Degree and (or) professional qualifications awarded	Master of Rehabilitation
Date of registration of the study programme	11-05-2010, Order No.1-01-44

TURINYS

TURINYS	3
I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2. Programos sandara.....	6
3. Personalias	7
4. Materialieji ištekliai.....	8
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	9
6. Programos vadyba	11
III. REKOMENDACIJOS	13
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	14

I. IŽANGA

Fizinės medicinos ir reabilitacijos studijų programą (valstybinis kodas- 621B30002) vykdo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Slaugos fakultetas. Prie studijų programos įgyvendinimo taip pat prisideda Medicinos ir Visuomenės sveikatos fakultetų padaliniai, taip pat Fizikos, matematikos ir biofizikos bei Socialinių ir humanitarinių mokslų katedros.

Ši studijų programa vykdoma nuo 2010 m., 2012 m. patvirtinta ir šios programos išstęstinių studijų forma. Fizinės medicinos ir reabilitacijos studijų programa nauja, kol kas išleista tik viena absolventų laida. Ekspertų grupės, kurią sudarė doc.dr. A.Kalvėnas, prof.habil.dr. D.Kalibatiėnė, V.Staniulevičienė bei J.Katkauskaitė-Narbutaitienė, atliktas išorinis vertinimas yra pirmas tokio pobūdžio studijų programos vertinimas.

Fizinės medicinos ir reabilitacijos studijų programos vertinimo išvados paremtos Studijų kokybės vertinimo centrui (SKVC) pateiktos savianalizės suvestinės analize bei 2013 m. vasario 13 d. vykusio vizito metu surinktais duomenimis. Studijų programa buvo vertinama pagal šešias sritis: 1) programos tikslus ir numatomus studijų rezultatus; 2) studijų programos sandarą; 3) personalą; 4) materialiuosius išteklius; 5) studijų eigą ir jos vertinimą bei 6) programos vadybą. Remiantis surinktais duomenimis išvadų pabaigoje pateikiamos rekomendacijos, kurios, ekspertai viliasi, padės studijų programą vykdančioms asmenims ją tobulinti.

Ekspertų grupė norėtų padėkoti administraciniam personalui bei visiems susitikimuose su ekspertais dalyvavusiems asmenims už konstruktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą renkant informaciją bei rengiant išorinio vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Studijų programos tikslai yra apibrėžti ir aiškūs. Programos tikslai skelbiami studijų programos apraše, universiteto internetinėje svetainėje, AIKOS duomenų bazėje, įvairiuose informaciniuose leidiniuose. Studijų programos tikslas atitinka LSMU misiją bei 2011-2013 m. strateginį tikslą. Savianalizės suvestinėje teigiama, kad studijų rezultatai yra suformuluoti atžvelgiant į Dublino aprašus, LR švietimo ir mokslo ministro patvirtintus reikalavimus antros pakopos studijų programoms. Tačiau įsigilinus matyti, kad dalis numatomų studijų rezultatų

neatitinka studijų pakopos. Pavyzdžiui, 1 ir 3 studijų rezultatų punktai (studentai turi žinoti ir klinikinėje praktikoje taikyti mokslu pagrįstas reabilitacijos priemones ir metodus, įvairių ligonių fizinio pajėgumo, aktyvumo, biopsichosocialinių funkcijų įvertinimą) labiau tinka pirmosios pakopos studijų rezultatams. Kadangi ši studijų programa yra gana nauja, tik 2012 metų vasarą studijas baigė pirmieji studentai, sudėtinga objektyviai spręsti apie pasiektų studijų rezultatų ilgalaikį efektyvumą ar tęstinumą. Kaip teigiama savianalizės suvestinėje, viešojo darbų gynimo vidurkis yra labai geras (9), bet tai nėra įrodymas, kad studijų rezultatai iš tiesų buvo pasiekti. Šioje vietoje taip pat reikia pastebėti, kad analizuojant atliktus magistro darbus matyti per menkas jų moksliskumas. Kyla klausimas dėl gautų rezultatų įdiegimo į praktiką ir, ekspertų grupės manymu, tai turėtų būti pagrindinis baigiamojo darbo vertinimo aspektas (darbas „ne dėl darbo“, o dėl galimybės panaudoti jo rezultatus realioje praktikoje, jo išliekamoji vertė) (kitas dalykas išskirtinai teoriniai darbai, kurių taip pat gali pasitaikyti).

Be to, ekspertų grupė taip pat norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad savianalizės suvestinėje nėra pateikiama informacijos apie studijų programos pagrįstumą darbo rinkos poreikiais. Vizito metu į šį klausimą ekspertams taip pat nebuvo išsamiai atsakyta. Tačiau tai ypatingai svarbu dėl to, kad tame pačiame fakultete vykdoma kita panašaus pobūdžio antros pakopos studijų programa Sveikatinimas fiziniiais pratimais (valstybinis kodas - 621B30003). Kadangi į susitikimą su absolventais atėjo tik vienas žmogus, taip pat nebuvo galimybės pasiteirauti studijas baigusių asmenų, kaip jam sekasi pritaipyti darbo rinkoje. Iš pokalbių su studentais, absolvente ir socialiniais partneriais kai kuriais atvejais buvo galima susidaryti įspūdį, kad studentai studijas renkasi tik dėl to, kad viliasi diplomą jiems padėsiant gauti darbą. Darbdaviai patvirtino, kad priimant į darbą prioritetą taip pat teikia magistro laipsnį turintiems asmenims, bet konkrečių priežasčių, kodėl laikomasi tokios pozicijos, įvardinta nebuvo. Tačiau toks požiūris yra daugiau sistemos problema ir nėra susijęs išskirtinai su šia viena studijų programa. Galiausiai, nei savianalizės suvestinės tekste, nei vizito metu nepasakyta, ar studijų programa buvo palyginta su kitų universitetų panašiomis programomis (įskaitant ir universitetus užsienyje), neišryškunami jos ypatumai bei privalumai.

Ekspertų grupė taip pat norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad studijų programos pavadinimas „Fizinė medicina ir reabilitacija“ gali klaidinti, nes Lietuvoje dubliuojasi su Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo rezidentūros trijų metų trukmės studijų programos pavadinimu. Ši rezidentūros programa dėstoma LSMU ir Vilniaus universitete (VU), ją baigus suteikiama fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo profesinė kvalifikacija, kuri reglamentuota Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo medicinos normoje (LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymas, 2004-12-14; Nr. V-935). Vertinamos studijų programos pavadinimas sukelia painiavą. Medicinos normoje

teigiama, kad fizinė medicina – tai medicinos sritis, nagrinėjanti fizinių veiksnių panaudojimą gydant, taikant reabilitaciją ir prevenciją. Užsienio šaltiniai taip pat teigia, jog fizinė medicina ir reabilitacija – tai medicinos šaka ir ja užsiima gydytojai (Amerikos Fizinės medicinos ir reabilitacijos akademijos, mokslinių žurnalų medžiaga). Be to, LSMU Fizinės medicinos ir reabilitacijos programoje nedėstomi fizinės medicinos dalykai. Tačiau tokiu atveju programos turinys ir suteikiama kvalifikacija nedera tarpusavyje.

2. Programos sandara

Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus. Studijų programa yra 120 kreditų apimties, dvejų metų trukmės, 60 proc. studijų programos kreditų sudaro studijų krypties dalykai, 45 kreditai skirti baigiamojo darbo rengimui ir gynimui, kiekvieną semestrą dėstomi 5 dalykai, kiekviename dalyke ne mažiau kaip 30 proc. valandų skiriama savarankiškam darbui. Studijų programos apimtis yra tinkama studijų rezultatams pasiekti.

Savianalizės suvestinėje teigiama, kad magistro programos studijų dalykai nekartoja pirmosios pakopos dalykų. Tačiau peržiūrėjus dalykų pavadinimų sąrašą ir įsigilinus į jų turinį, šis teiginys kelia abejonių. Tokie dalykai kaip, pavyzdžiui, Kiekybiniai ir kokybiniai ligonio būklės vertinimo metodai reabilitacijoje arba Raumenų fizinių savybių vertinimas ir lavinimas – tai dalykai, kurie dėstomi pirmojoje studijų pakopoje, yra esminiai siekiant įgyti pirmos pakopos reabilitacijos bakalauro laipsnį ir kineziterapeuto profesinę kvalifikaciją. Be to, studentai bei absolventė taip pat teigė, kad kartais pirmos pakopos studijų programos turinys yra kartojamas, ypač kalbant apie privalomus dalykus. Studijų programos komitetas Rektorius įsakymu patvirtintas likus tik savaitei iki dokumentų pateikimo SKVC, todėl galima teigti, kad iki tol nebuvo struktūros kuri rūpintųsi programos atnaujinimu, bakalauro lygio žinių nekartojimu šioje programoje. Tačiau ši tema bus plačiau analizuojama kalbant apie programos vadybą.

Vizito metu pateikus pastabą dėl pasikartojimų buvo atsakyta, kad magistrantūros studijose dėstomi tie patys dalykai, bet temas giliau, išsamiau. Universiteto atstovų teiginys iš dalies pateisinamas, nes apjungus kineziterapijos ir ergoterapijos magistrantūros studijų programas į vieną (dėl programos rentabilumo) dėstytojams tapo sudėtinga dirbti su dalimi studentų dėl pamatinių žinių trūkumo. Tuo pat metu kita dalis studentų yra priversta kartoti šiuos bazinius dalykus. Galbūt šiuo atveju būtų prasminga grįžti prie atskirų kineziterapijos ir ergoterapijos antros pakopos studijų programų ir priėmimą į ergoterapijos studijas vykdyti, pavyzdžiui, kas antrus metus. Tačiau ir šiuo atveju ergoterapijos studijų programos finansinis rentabilumas

abejotinas. Kitu atveju (dauguma studentų programoje yra kineziterapeutai) programoje norintys studijuoti ergoterapeutai turėtų baigti išlyginamąsias studijas ir pirmos pakopos dalykų kartojimo problema nebekiltų.

Kalbant apie programos sandarą taip pat turėtų būti atkreiptas dėmesys į tai, kad kai kurie pasirenkami dalykai, pvz., taikomoji kineziologija, fizinių pratimų modeliavimas galėtų būti įtraukti į privalomų dalykų bloką. Toks pageidavimas buvo išsakytas ir susitikimo su studentais bei absolventais metu.

Ekspertų grupė taip pat norėtų pateikti bendrą pastabą studijų modulių aprašams - nepateikiamas paskaitų, seminarų, pratybų ir tarpinių atsiskaitymų išdėstymas semestro/ciklo bėgyje. Kalbant konkrečiau: Modulio apraše *Etinės ir socialinės reabilitacijos problemos* neišskaidytos paskaitų ir pratybų valandos konkrečioms užsiėmimams; Modulių *Kiekybiniai ir kokybiniai ligonio būklės vertinimo metodai reabilitacijoje I, II, III* anotacija, studijų tikslas, studijų rezultatas iš dalies atkartoja I pakopos studijų tikslus ir rezultatus; neaiškus valandų skaičius konkrečiai paskaitai/seminarui/pratybos; Modulio apraše *Kiekybiniai ir kokybiniai ligonio būklės vertinimo metodai reabilitacijoje III* Geriatrijos klinikos dėstytojai nepateikia paskaitų, seminarų pratybų tematikos ir užimtumo valandomis; neaiški Reabilitacijos ir Geriatrijos klinikų įnešama dalis apskaičiuojant galutinį pažymį; Modulio apraše *Taikomoji kineziologija* nepateikta paskaitų, pratybų, seminarų tematika ir neaiškus valandų skaičius konkrečiai paskaitai/praktikos darbams/seminarams ir t.t.

3. Personalas

Dėstytojų kvalifikacija yra tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti. 72,2 proc. dėstytojų turi ne mažesnę negu 10 metų pedagoginio darbo patirtį, daugiau negu pusė – mokslinio darbo patirties, o profesinės veiklos patirties turi 88,9 proc. visų programoje dėstančių dėstytojų. 83,3 proc. (teisės aktais nustatytas minimumas – 80 proc.) dėstytojų turi daktaro laipsnį. Studijų programoje dėsto 6 profesoriai. Šis skaičius antros pakopos studijų programos atveju, remiantis LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymo „Dėl magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (2010-06-03; Nr. V-826) nuostatomis, yra tinkamas.

Dėstytojai dalyvauja įvairiuose projektuose, konferencijose, jų tarptautinio judumo rodikliai aukšti. Jie yra parengę nemažai mokslinių straipsnių, metodinės medžiagos, išleidę knygu.

Dėstantysis personalas derina darbą su studentais, paskaitas bei gydomąjį/praktinį darbą. Tai suteikia galimybę studentams pateikti praktikos pavyzdžių, kai kuriais atvejais supažindinti studentus su konkrečiais pacientais, t.y., gebama derinti teoriją ir praktiką.

Aukštoji mokykla sudaro sąlygas dėstytojų profesiniam tobulėjimui. Dėstytojai skatinami dalyvauti konferencijose Lietuvoje bei užsienyje, su vizitais susijusias išlaidas padengia universitetas, kai kuriais atvejais - fakultetas. Dėstytojai taip pat skatinami naudotis Erasmus suteikiamomis galimybėmis. Be to, institucija dėstytojams rengia privalomus pedagoginių žinių/kvalifikacijos kėlimo kursus.

4. Materialieji ištekliai

LSMU privalomųjų dalykų paskaitos dėstomos penkiuose universiteto padaliniuose, daugiausiai Reabilitacijos klinikoje, Sporto institute bei Geriatrijos klinikoje. Visi padaliniai yra išsidėstę skirtinguose miesto dalyse, tačiau susitikimų su studentais metu nusiskundimų dėl mokymosi keliuose padaliniuose ir dėl to galinčių kilti nepatogumų, nesulaukta. Savianalizės suvestinėje buvo pastebėta, kad patalpų dėl padidėjusio studentų skaičiaus pirmos pakopos studijose vis dėlto kai kuriais atvejais pritrūksta, pvz., seminarų vedimui (p.18). Tačiau šias problemas stengiamasi spręsti. Šiuo atveju didelę paspirtį suteikia Reabilitacijos klinikos turimi ištekliai. Apibendrinant galima teigti, kad studijoms skirtos patalpos tinkamos ir jų pakanka.

Studijoms naudojama įranga yra prieinama studentams ir tinkama programos tikslams pasiekti. Studentai gali naudotis įvairiais pacientų būklei įvertinti skirtais prietaisais, diagnostine įranga. Trumpai tariant studentams yra prieinama šiuolaikiška LSMU ligoninės Kauno klinikų turima materialioji bazė. Todėl studentai turi geras sąlygas rengti baigiamuosius darbus, atlikti tyrimus. Baigiama įrengti ikiklinikinių pratybų bazė, kuri netrukus taip pat galės būti panaudota studentų mokslinei veiklai. Kadangi magistratūros studijų programoje praktika nėra numatyta, pagal šį kriterijų vertinti programos nederėtų, tačiau remiantis tuo, kas buvo pasakyta, galima teigti, kad aukštoji mokykla turi tinkamą bazę praktikoms.

Metodiniai ištekliai (vadovėliai, knygos, periodiniai leidiniai, kt.) yra tinkami, pakankami ir prieinami. Bibliotekoje studentai gali dirbti moderniose skaityklose. Bibliotekos darbo laikas palankus ir dažniausiai jau dirbantiems magistrantūros studentams. Tai, kad knygų yra pakankamai patvirtino ir studentai. Jų teigimu šiuo atveju rimtesnių problemų galėtų turėti nebent tie, kurių prastos anglų kalbos žinios. Studentai turi prieigą prie 16 duomenų bazių, kurioms, jų teigimu, jie teikia pirmenybę popierinių knygų atžvilgiu.

Universitete įdiegta *FirstClass* intraneto sistema (vyksta studentų/dėstytojų bendravimas, patalpinta studijų medžiaga) taip pat prisideda efektyvaus studijų proceso užtikrinimo. Intranete talpinami ir studijų tvarkaraščiai, seminarų temos, kita studentams svarbi medžiaga. Galbūt šio metu naująją sistemą dar nėra įprasta naudotis, tačiau artimiausioje ateityje tai turėtų tapti įprastine mokymosi priemone.

Kalbant apie apgyvendinimo sąlygas, apsigyventi bendrabutyje gali visi norintys studentai, vietų taip pat galima gauti veterinarijos akademijos bendrabučiuose.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimas į Fizinės medicinos ir reabilitacijos studijų programą vyksta pagal bendrąsias priėmimo į Lietuvos aukštąsias mokyklas priėmimo taisykles. Stojančiųjų konkursiniai balai turint galvoje tai, kad rengiami potencialūs dėstytojai ir mokslo darbuotojai, nėra aukšti: 2010-2012 m.m. aukščiausias balas buvo 12,40, žemiausias – 7,7. Tačiau studijų programa dar vykdoma gana neilgai, programą vis dar reikia populiarinti, todėl ateityje stojančiųjų balai turi tendenciją didėti. Stojančiųjų skaičius taip pat auga. Tai visų pirma susiję su didėjančiu studijų programos žinomumu.

Ekspertų grupė norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad savianalizės suvestinėje pateiktos priėmimo į reabilitacijos magistrantūros programą sąlygų formuluotė skamba gana klaidinančiai. Savianalizės suvestinėje teigiama, jog priimami asmenys, turintys universitetinį reabilitacijos bakalauro diplomą ir profesinę kvalifikaciją. Tačiau tokios programos Lietuvos universitetuose nėra ir šalyje tokia profesinė kvalifikacija nėra patvirtinta. Tačiau yra vykdomos kineziterapijos ir ergoterapijos bakalauro programos, kurias baigus, atitinkamai suteikiamas kineziterapijos ar ergoterapijos bakalauro diplomas bei profesinė kvalifikacija.

Susitikimų su tikslinėmis grupėmis metu ekspertų grupė ne sykį atkreipė dėmesį į ne visada tinkamai organizuojamą paskaitoms skirtą laiką. Vedant paskaitas popietinėmis valandomis nuo 15 iki 20 val. (nors šis laikas, ekspertai tai pripažįsta, yra patogiausias magistrantūros studentams) paskaitų laikas nėra išnaudojamas efektyviai. Ekspertų grupė sveikina pastangas mažinti kontaktinio ir didinti savarankiško darbo valandų skaičių manydama, kad tai galėtų būti viena priemonių minėtajai problemai spręsti.

Studentai yra skatinami dalyvauti mokslo veikloje. Visų pirma tai vyksta per baigiamojo darbo rengimą. Visi magistrantai privalo savo baigiamojo darbo rezultatus pristatyti mokslinėse konferencijose. Magistrantai gali siūlyti savo temas arba rinktis iš jiems pasiūlyto sąrašo.

Magistrantai mokslinius tyrimus gali atlikti Reabilitacijos klinikoje arba Sporto institute. Temos tvirtinamos kvalifikacinėje komisijoje. Tačiau, kaip buvo minėta anksčiau, baigiamųjų darbų kokybė dar turėtų būti stiprinama.

Studentams nėra sudarytos tinkamos sąlygos išvykti į užsienio aukštąsias mokyklas pasinaudojant tarptautinėmis mainų programomis. Studentų teigimu, aukštoji mokykla suteikia galimybę išvykti į stažuotę, tačiau stažuotės vietą turi susirasti pats norintysis. Be to, studentai nenori/ negali palikti savo pacientų, kurie dalyvauja jų baigiamojo darbo tyrime. Žinoma, magistrantūros studentai paprastai net ir gerai mokėdami užsienio kalbas nevyksta į užsienį dėl šeimyninių, darbo įsipareigojimų. Ši priežastis buvo akcentuota ir savianalizės suvestinėje. Taip pat pastebėta, kad užsienio universitetuose sunku rasti panašių reabilitacijos studijų krypties magistrantūros programų. Ši problema kyla dėl to, kad reabilitacijos specialistai (kineziterapeutai, ergoterapeutai) užsienyje daugiausiai rengiami koleginio tipo aukštosiose mokyklose. Antros pakopos studijų programas vykdo ir būsimus mokslininkus rengia tik keletas universitetų (pvz., Suomijoje tik Javaskulės (Jyväskylä) universitetas. Tačiau esama galimybių užmegzti ryšius su Latvijos, Lenkijos, Estijos mokyklomis. Todėl ryšius su institucijomis užsienyje užmegzti galima ir būtina.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema nėra aiški, nepakankamai atskleisti mokymo ir vertinimo metodai. Savianalizės suvestinėje nepateikta studijų sesijų rezultatų analizė, tik konstatuojama, kad neturėjo akademinių skolų. Tikėtina, kad esant studijų programos komitetui tai be programos turinio atnaujinimo bus vienas iš pagrindinių veiklos sričių.

Studentams yra sudarytos sąlygos užginčyti jiems nepalankius rašto darbų, egzaminų įvertinimus, tačiau, kadangi studentų grupės gana pažangios, kol kas šia galimybe pasinaudojusių nebuvo.

Magistrantūros studijos įstojusiems 2010-2011 ir 2011-2012 m.m. buvo nemokamos, iš visų įstojusių 2012-2013 m.m. už studijas moka vienas žmogus. Studentams yra skiriamos socialinės bei skatinamosios stipendijos. Šiuo metu iš dvidešimties studentų stipendijas gauna maždaug trys studentai.

Administracija su studentais palaiko pastovius ryšius, organizuoja susitikimus, kurių metu studentams suteikiama galimybė išsakyti savo pastabas, norus bei pageidavimus. Studentų teigimu į jų nuomonę yra atsižvelgiama. Kaip pavyzdys buvo pateiktas nesutarimų su viena iš dėstytojų bei siekio ją pakeisti kitu dėstytoju atvejis. Administracija įsiklausė į studentų pastabas. Studentai tokį administracijos dėmesį iš tiesų vertina.

Reguliariai yra atliekamos studentų apklausos. Visų pirma jiems prieinama elektroninė apklausos anketa. Studentų atstovai yra įtraukti į komitetų sudėtį. Galima teigti, kad studentai taip pat prisideda prie studijų programos tobulinimo proceso.

Universitete veikia Karjeros centras. Tačiau kiek iš tikrųjų šios studijų programos studentų pasinaudojo šio centro teikiama pagalba neaišku.

Studijų pradžioje aukštoji mokykla naujiems, iš kitų aukštųjų mokyklų atėjusiems studentams rengia susipažinimo su nauja institucija, studijomis įvadą. Nors kitus universitetus baigę studentai turi priprasti prie naujos institucijos tvarkos, papildomai padirbėti siekdami įsigilinti į temas, kurių neklausė/klausė mažiau savo pirmojoje alma mater, tačiau pritampant, studentų teigimu, didesnių problemų nekyla. Šiek tiek sudėtingiau įsilieti į mokymosi procesą yra kolegijas baigusiems žmonėms.

Studentams sudarytos visos galimybės dalyvauti įvairiose meno, sporto veiklose. Galbūt magistrantūros studijų atveju šiomis galimybėmis naudojamosi ne taip intensyviai kaip bakalauro studijų atveju, tačiau tai daugiau susiję ne su sąlygų tam nebuvimu, bet pačių studentų motyvacijos, o galbūt ir laiko trūkumu.

6. Programos vadyba

Į studijų programos administravimą, kaip teigiama savianalizės suvestinėje, yra įtruktas nemažas skaičius asmenų bei įvairių universiteto struktūrų: dėstytojai, socialiniai dalininkai, studijų programos komitetas, fakulteto taryba, Studijų ir mokslo komitetas, taip pat Senatas. Tačiau šiame dokumente yra aprašomas teorinis kokybės užtikrinimo modelis. Praktikoje studijų komiteto sudėtis patvirtinta tik 2012 m. lapkričio 23 d. Pirmaisiais studijų programos vykdymo metais –2010 m. už programos rengimą, tobulinimą, nuolatinę kokybės priežiūrą atsakinga buvo doc. dr. Daiva Petruševičienė, 2011 m. šiuo žmogumi buvo prodekanė, o 2012 m. įkurtas programos komitetas. Tačiau šioje vietoje reikėtų pastebėti, kad vėlyvas studijų komitetų įsteigimas yra apskritai viso universiteto problema.

Savianalizės suvestinės tekste bei vizito metu buvo teigiama, kad reaguojant į studentų/aplinkos pokyčius vyksta nuolatinis programos atnaujinimas. Pavyzdžiui, vizito metu teigta, kad nuo 2012 m. didesnis dėmesys skiriamas vadybos klausimui (Slaugos ir reabilitacijos sistemos, strategijos ir vadybos studijų dalykas), bet dalyko aprašas nekeistas nuo programos registracijos (2010). Vizito metu buvo užsiminta, kad yra pakeistos dalykų aprašų formos. Tačiau kol kas jomis nesinaudota.

Vizito metu pateikti susirinkimų protokolai liudija, kad su programa susiję klausimai per atestuojama laikotarpį svarstyti 2 kartus: 1. Slaugos fakulteto tarybos posėdyje 2012 10 25, protokolo Nr. SLF-12-12 keičiant studijų programos II kurso auditorinių valandų apimtį, t.y. pervedant programos apimtį į ECTS kreditus; 2. Reabilitacijos klinikos posėdyje (2012 03 13 Nr. SF 03-4-16) reaguojant į studentų pasiūlymus. Nutarta, kad: „(...) būtina aiškiau nurodyti, kokia bus vertinimo formulė, kiek bus atsiskaitymų, kaip bus vertinamas lankomumas.“ Tačiau, vėlgi, nėra aišku, apie kokį studijų dalyką (-us) kalbama.

Susitikimo metu universiteto ir Slaugos fakulteto administracijos atstovai teigė, jog programos vidinio vertinimo rezultatai panaudojami tobulinant programą. Kaip jau minėta, atsižvelgus į studentų nuomonę, patobulintas vadybos studijų dalykas (vadybos žinių poreikis grįstas tuo, kad studentai baigęs studijas dažnai steigia savo kabinetus), savarankiško darbo laikas padidintas nuo 30 proc. iki 50 proc., tačiau tai nefiksuojama protokoluose, tų pakeitimų nematyti dalykų aprašuose. Nėra periodiškumo ir nuoseklumo renkant ir analizuojant duomenis apie programą. Neaprašytas/žodžiu neapibūdintas studijų programos komiteto darbas, neaiškus atsakomybės už programos įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą paskirstymas. Iš savianalizės suvestinės taip pat nėra aiškus ir grupės narių darbų pasiskirstymas rengiant savianalizę.

Be to, nėra parodytas socialinių partnerių indėlis plėtojant ir įgyvendinant programos tikslus. Šioje vietoje taip pat norėtusi atkreipti dėmesį į tai, kad socialiniu partneriu neturėtų būti LSMUL Kauno klinikos (7 psl.) Pokalbio metu socialiniai partneriai daugiausiai akcentavo savo vadovaujamų institucijų indėlį rengiant pirmos pakopos reabilitacijos specialistus, o kaip prisideda prie antros pakopos specialistų rengimo kalbėjo gana miglotai.

Kadangi antros pakopos studijų programoje praktika nenumatyta, socialiniais partneriais dažniausiai susitinka su studentais jiems ruošiant baigiamųjų darbų projektus arba jau priimdami juos į darbą. Socialiniai partneriai taip pat įtraukti į studijų komiteto sudėtį. Kadangi komitetas patvirtintas neseniai, konstruktyvių pastabų studijų programai tobulinti socialiniai partneriai kol kas pateikti neturėjo progos. Tačiau ekspertams nepateikta jokia absolventų įsidarbinimo analizė. Labai gaila, kad į susitikimą su absolventais atvyko tik vienas žmogus. Administracija ekspertų grupei perdavė ir vieną absolventės parašytą elektroninį laišką, kuriame, deja, jokios studijų programos vertinimui aktualios informacijos nebuvo. Be to, vargu ar vertinimui laiškas iš viso galėtų būti panaudotas. Absolventai ir socialiniai partneriai (ypatingai ne iš Kauno klinikų) į studijų programos tobulinimo procesus turėtų būti įtraukiami žymiai aktyviau.

III. REKOMENDACIJOS

1. Koreguoti programos pavadinimą taip, kad jis atitiktų mokymo turinį ir rengiamų specialistų profesinę kvalifikaciją.
2. Koreguoti dalį uždavinių, kad jie būtų žinių gilinamojo pobūdžio ir atitiktų antrosios pakopos reabilitacijos programos reikalavimus.
3. Analizuoti visuomenės ir darbo rinkos poreikius šios programos absolventams, įsidarbinimo galimybes.
4. Užtikrinti, kad antrosios pakopos reabilitacijos programos dalykų turinys nekartotų pirmosios pakopos programų temų.
5. Bendrojoje dalyje ir kiekvieno dalyko apraše plačiau atskleisti mokymo ir vertinimo metodus.
6. Išsamiau aprašyti magistro baigiamojo darbo rengimo eigą, siekti didesnio baigiamųjų darbų mokslškumo.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studijų programa *Fizinė medicina ir reabilitacija* (valstybinis kodas – 621B30002) vertinama **teigiamai**.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2.	Programos sandara	3
3.	Personalas	4
4.	Materialieji ištekliai	4
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	2
	Iš viso:	18

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:
Team Leader:

Doc.dr. Alvydas Kalvėnas

Grupės nariai:
Team members:

Habil. dr. prof. Danutė Kalibatiėnė

Violeta Staniulevičienė

Jūratė Katkauskaitė-Narbutaitienė